A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (hatodik tanács)

2021. február 4.*

„Előzetes döntéshozatal – Mezőgazdaság – Közös piacszervezés – 1234/2007/EK rendelet – Tejkvóták – Többletilleték – Olyan tej, amely oltalom alatt álló eredetmegjelöléssel (OEM) ellátott, harmadik országokba irányuló exportra szánt sajtok előállítására szolgál – Kizártság – Az EUMSZ 32. cikk a) pontja, az EUMSZ 39. cikk (1) bekezdése és (2) bekezdésének a) pontja, az EUMSZ 40. cikk (2) bekezdése és az EUMSZ 41. cikk b) pontja – Az arányosság elve és a hátrányos megkülönböztetés tilalma – Érvényesség”

A C-640/19. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (Lazio tartományi közigazgatási bíróság, Olaszország) a Bírósághoz 2019. augusztus 28-án érkezett, 2019. május 21-i határozatával terjesztett elő

az **Azienda Agricola Ambrosi Nicola Giuseppe**,

az **Azienda Agricola Castagna Giovanni**,

az **Azienda Agricola Castellani Enio Nereo e Giuliano Ss**,

az **Azienda Agricola De Fanti Maria Teresa**,

az **Azienda Agricola Giacomazzi Vilmare**,

az **Azienda Agricola Iseo di Lunardi Giampaolo e Silvano Ss**,

az **Azienda Agricola Mastrolat di Mastrotto Franco e Luca Ss**,

az **Azienda Agricola Righetti Michele e Damiano**,

az **Azienda Agricola Scandola Stefano e Gianni**,

az **Azienda Agricola Tadiello Roberto**,

az **Azienda Agricola Turazza Mario**,

az **Azienda Agricola Zuin Tiziano**,

a **2 B Società Agricola Srl**,

az **Azienda Agricola Fracasso Claudio**,

* Az eljárás nyelve: olasz.

az **Azienda Agricola Pozzan Mirko**

és

az **Agenzia per le Erogazioni in Agricoltura (AGEA)**,

a **Ministero delle Politiche agricole e forestali**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (hatodik tanács),

tagjai: L. Bay Larsen tanácselnök (előadó), C. Toader és M. Safjan bírák,

főtanácsnok: J. Richard de la Tour,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– az Azienda Agricola Ambrosi Nicola Giuseppe, az Azienda Agricola Castagna Giovanni, az Azienda Agricola Castellani Enio Nereo e Giuliano Ss, az Azienda Agricola De Fanti Maria Teresa, az Azienda Agricola Giacomazzi Vilmare, az Azienda Agricola Iseo di Lunardi Giampaolo e Silvano Ss, az Azienda Agricola Mastrolat di Mastrotto Franco e Luca Ss, az Azienda Agricola Righetti Michele e Damiano, az Azienda Agricola Scandola Stefano e Gianni, az Azienda Agricola Tadiello Roberto, az az Azienda Agricola Turazza Mario, az Azienda Agricola Zuin Tiziano és a 2 B Società Agricola Srl képviseletében F. Manzo és P. Romano avvocati,

– az Azienda Agricola Pozzan Mirko képviseletében E. Ermondi és M. Aldegheri avvocatesse,

– az olasz kormány képviseletében G. Palmieri, meghatalmazotti minőségben, segítője: P. Gentili avvocato dello Stato,

– az Európai Bizottság képviseletében D. Bianchi és F. Moro, meghatalmazotti minőségben,

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a tej- és tejtermékpiac közös szervezéséről szóló 804/68/EGK tanácsi rendelet módosításáról szóló, 1984. március 31-i 856/84/EGK tanácsi rendelet (HL 1984. L 90., 10. o.), 1–3. cikkének, a tej- és tejtermékágazatban kiegészítő illeték megállapításáról szóló, 1992. december 28-i 3950/92/EGK tanácsi rendelet (HL 1992. L 405., 1. o.) 1. cikkének és 2. cikke (1) bekezdésének, a tej- és tejtermékágazatban illeték megállapításáról szóló, 2003. szeptember 29-i 1788/2003/EK tanácsi rendelet (HL 2003. L 270., 123. o., magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 40. kötet, 391. o.; helyesbítés: HL 2008. L 110., 16. o.) 1. cikke (1) bekezdésének és 5. cikkének, a mezőgazdasági piacok közös szervezésének létrehozásáról, valamint egyes mezőgazdasági termékekre vonatkozó egyedi rendelkezésekről szóló, 2007. október 22-i 1234/2007/EK tanácsi rendelet (az

egységes közös piacszervezésről szóló rendelet) (HL 2007. L 299., 1. o.; helyesbítések: HL 2010. L 63., 30. o.; HL 2013. L 97., 4. o.) 55., 64. és 65. cikkének, valamint e rendeletek mellékleteinek értelmezésére vonatkozik.

2 E kérelem előterjesztésére az Azienda Agricola Ambrosi Nicola Giuseppe és több más olasz tejtermelő (a továbbiakban együtt: érintett termelők) és az Agenzia per le Erogazioni in Agricoltura (AGEA) (a mezőgazdasági ágazatbeli támogatások nyújtásáért felelős hivatal, Olaszország) és a Ministero delle Politiche agricole e forestali (mezőgazdasági és erdőpolitikai minisztérium, Olaszország, a továbbiakban: minisztérium) között folyamatban lévő, a tej és tejtermékek 2008/2009. évi értékesítési időszakára vonatkozóan a kompenzációs eljárással és a kiegészítő illetékek meghatározása céljából a nemzeti termelés kiszámítására vonatkozó eljárással kapcsolatos jogvita keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

3 A 856/84 rendelet (1) és (4) preambulumbekezdéséből kitűnik, hogy a tejágazatban a kínálat és a kereslet közötti egyensúlyhiány tartóssága miatt az uniós jogalkotó e rendelettel kiegészítő illetékrendszert vezetett be ezen ágazatban, amelynek értelmében illetéket kellett fizetni a tej és/vagy tejjel egyenértékű termék azon mennyisége után, amely meghaladja a meghatározandó referenciamennyiséget.

4 1984. március 31-én elfogadták a 804/68 rendelet 5c. cikkében említett illetéknek a tej- és tejtermékágazatban történő alkalmazására vonatkozó általános szabályok elfogadásáról szóló 857/84/EGK tanácsi rendeletet (HL 1984. L 90., 13. o.).

5 A kiegészítő illeték rendszerét több alkalommal meghosszabbították, többek között a 3950/92 rendelettel, amelyet többször módosítottak.

6 Ez utóbbi rendeletet többek között az egyszerűsítés és egyértelműbbé tétel érdekében hatályon kívül helyezte és felváltotta az 1788/2003 rendelet, amelyet 2008. április 1-jei hatállyal hatályon kívül helyezett és felváltott az 1234/2007 rendelet.

7 A szintén többször módosított 1234/2007 rendeletet hatályon kívül helyezte a mezőgazdasági termékpiacok közös szervezésének létrehozásáról, és a 922/72/EGK, a 234/79/EK, az 1037/2001/EK és az 1234/2007/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 17-i 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2013. L 347., 671. o.). Mindazonáltal az 1308/2013 rendelet 230. cikke (1) bekezdésének a) pontja szerint a a tejtermelésre vonatkozó korlátozások rendszere tekintetében a III. rész I. cím III. fejezetének III. szakasza, az 55. cikk, a 85. cikk, valamint a IX. és a X. melléklet 2015. március 31-ig továbbra is alkalmazandó.

8 Az alapeljárást, amely a 2008. április 1-je és 2009. március 31. közötti gazdasági évre vonatkozik, időbeli hatálya miatt a 2008. március 17-i 248/2008/EK tanácsi rendelettel (HL 2008. L 76., 6. o.) módosított 1234/2007 rendelet (a továbbiakban: egységes közös piacszervezésről szóló rendelet) szabályozza, amely az Európai Unión belül több tej termelése és a tejtermékek iránti piaci igények kielégítése érdekében az 1234/2007 rendelet IX. mellékletében szereplő összes tagállami kvótát 2008. április 1-jei hatállyal 2%-kal megemelte.

Az egységes közös piacszervezésről szóló rendelet

9 Az egységes közös piacszervezésről szóló rendelet (36), (37), (51) és (105) preambulumbekezdése kimondta:

„(36) A tejkvótarendszer elsődleges célja továbbra is az, hogy csökkentse a kereslet és kínálat közötti egyensúlyhiányt az adott piacon, valamint az ebből származó strukturális többleteket, és így kedvezőbb piaci egyensúlyt teremtsen. Ezért továbbra is fenn kell tartani az egy bizonyos garanciaküszöb felett a közvetlen fogyasztás céljára begyűjtött vagy értékesített tej mennyiségére vonatkozó illeték alkalmazását. E rendelet célkitűzésével összhangban egy bizonyos mértékig szükség van különösen a cukor- és tejkvótarendszerek közötti terminológiai harmonizációra amellett, hogy teljes mértékben meg kell őrizni azok jogi status quo-ját. […] Az 1788/2003/EK rendeletben a „nemzeti referenciamennyiség” és „egyéni referenciamennyiség” terminusokat ezért a „nemzeti kvóta” és „egyéni kvóta” terminusokkal kell helyettesíteni, megőrizve ugyanakkor a meghatározott jogi fogalmat.

(37) A tejkvótarendszert e rendeletben lényegében az 1788/2003/EK rendelet szerint kell alakítani. […]

[…]

(51) Több olyan jogi eszköz is létezik, amely a tej, tejtermékek és zsírok forgalmazásának és megnevezésének szabályozását szolgálja. Ezek célja – a termelők és a fogyasztók érdekében – egyrészt a tej és a tejtermékek piaci helyzetének a javítása, másrészt a tejből és a nem tejből származó kenhető zsírok közti tisztességes verseny biztosítása. A tej és tejtermékek forgalmazása során használt megnevezések védelméről szóló, 1987. július 2-i 1898/87/EGK tanácsi rendeletben [(HL 1987. L 182., 36. o.)] foglalt szabályok célja a fogyasztók védelme, valamint a tejtermékek és más versengő termékek közötti, a verseny torzulását megakadályozó versenyfeltételek létrehozása a termékmegnevezés, a címkézés és a reklámozás terén. […] E rendelet céljaival összhangban az említett szabályokat fenn kell tartani.

[…]

(105) […] ez a rendelet magában foglalja a következő rendeletek rendelkezéseit:

– […]

– [1898/87 rendelet]

– […]”

10 E rendelet 55. cikke értelmében:

„(1) Kvótarendszer vonatkozik a következő termékekre:

a) és b) pontja tej és egyéb tejtermékek a 65. cikk a) és b) pontjában meghatározottak szerint;

[…]

(2) Ha egy termelő túllépi a vonatkozó kvótát, […] az ilyen mennyiségekre – a II. és III. szakaszban meghatározott feltételekre is figyelemmel – többletilletéket kell fizetni.

[…]”

11 Az említett rendelet 65. cikke, amely lényegében az 1788/2003 rendelet 5. cikkében szereplő fogalommeghatározásokat vette át, a következőket írta elő:

„E szakasz alkalmazásában:

a) »tej«: egy vagy több tehén fejésével nyert termék;

b) »egyéb tejtermékek«: a tejen kívül valamennyi tejtermék, különösen a fölözött tej, a tejszín, a vaj, a joghurt és a sajt; ezeket adott esetben a Bizottság által meghatározandó együttható alkalmazásával »tejegyenértékre« számítják át;

c) »termelő«: valamely tagállam földrajzi területén mezőgazdasági üzemmel rendelkező mezőgazdasági termelő, aki vagy amely tejet állít elő és értékesít, vagy a közeljövőben ezzel a tevékenységgel készül foglalkozni;

d) »mezőgazdasági üzem«: a [közös agrárpolitika keretébe tartozó közvetlen támogatási rendszerek közös szabályainak megállapításáról és a mezőgazdasági termelők részére meghatározott támogatási rendszerek létrehozásáról szóló, 2003. szeptember 29-i] 1782/2003/EK [tanácsi] rendeletben [(HL 2003. L 270., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 40. kötet, 269. o.)] meghatározott mezőgazdasági üzem;

e) »felvásárló«: olyan vállalkozások vagy csoportok, amelyek termelőktől vásárolnak tejet:

– begyűjtés, csomagolás, tárolás, hűtés és feldolgozás céljából, akár szerződés alapján is,

– tej vagy más tejtermékek kezelésével vagy feldolgozásával foglalkozó egy vagy több vállalkozás részére történő értékesítés céljára. […];

[…]

f) »szállítás«: a termelő által a felvásárló részére végzett tejszállítás – ide nem értve az egyéb tejtermékek szállítását –, függetlenül attól, hogy a szállítást a termelő, a felvásárló, az ilyen termékeket feldolgozó vagy kezelő vállalkozás vagy harmadik fél végzi-e;

g) »közvetlen értékesítés«: tejnek a termelő által közvetlenül a fogyasztók részére történő értékesítése vagy átadása, valamint egyéb tejtermékeknek a termelő által végzett értékesítése vagy átadása. […];

[…]”

12 Ugyanezen rendelet 66. cikkének (1)–(3) bekezdése a következőképpen rendelkezett:

„(1) A 2008. április 1-jétől számított hét egymást követő tizenkét hónapos időszak (a továbbiakban: tizenkét hónapos időszakok) során értékesített tej és egyéb tejtermékek termelésére vonatkozó nemzeti kvótákat a IX. melléklet 1. pontja rögzíti.

(2) Az (1) bekezdésben említett kvótákat a 67. cikknek megfelelően kell kiosztani a termelőknek, különbséget téve a szállítások és a közvetlen értékesítések között. A nemzeti kvóták esetleges túllépését e szakasznak megfelelően minden egyes tagállamban nemzeti szinten állapítják meg, különbséget téve a szállítások és a közvetlen értékesítések között.

(3) A IX. melléklet 1. pontjában szereplő nemzeti kvótákat az általános piaci helyzet és az egyes tagállamokban fennálló sajátos körülmények figyelembevételével történő esetleges felülvizsgálat sérelme nélkül kell meghatározni.”

13 Az egységes közös piacszervezésről szóló rendelet 67. cikkének (1) bekezdése előírta:

„A termelők 2008. április 1-jén meglévő egyéni kvótájának vagy kvótáinak – a 2008. április 1-jén érvényes kvóták átadásának, értékesítésének vagy átcsoportosításának sérelme nélkül – meg kell egyezniük a 2008. március 31-én meglévő egyéni referenciamennyiségükkel vagy referenciamennyiségeikkel.”

14 E rendelet 68. cikke értelmében:

„A tagállamok olyan szabályokat fogadnak el, amelyek lehetővé teszik a 71. cikk szerinti nemzeti tartalékból származó mennyiségek egészének vagy egy részének a termelők részére történő kiosztását a Bizottsággal közlendő objektív kritériumok alapján.”

15 Az említett rendelet 71. cikkének (1) bekezdése előírta:

„Minden egyes tagállam létrehoz egy, a IX. mellékletben rögzített nemzeti kvóták részét képező nemzeti tartalékot, különösen a 68. cikkben meghatározott kvótakiosztás céljából. […]”

16 Ugyanezen rendeletnek a kvóták különleges átruházási intézkedéseire vonatkozó 75. cikkének (2) bekezdése előírta, hogy az (1) bekezdésben említett intézkedések nemzeti szinten, megfelelő területi szinten vagy meghatározott begyűjtési területeken belül hajthatók végre.

17 Az egységes közös piacszervezésről szóló rendelet 78. cikke (1) bekezdésének első albekezdése kimondta:

„A tejre és az egyéb tejtermékekre vonatkozóan a II. alszakasznak megfelelően megállapított nemzeti kvótán felül értékesített mennyiségek után többletilletéket kell fizetni.”

18 E rendelet 114. cikkének (1) bekezdése előírta:

„Emberi fogyasztásra szánt élelmiszerek kizárólag akkor hozhatók forgalomba tejként és tejtermékként, ha megfelelnek a XII. mellékletben szereplő fogalommeghatározásoknak és megnevezéseknek.”

19 Az említett rendelet 201. cikke értelmében:

„(1) A (3) bekezdésre figyelemmel a következő rendeletek hatályukat vesztik:

[…]

b) […] az 1788/2003 […] rendelet 2008. április 1-jétől;

c) […] az 1898/87 rendelet […] 2008. július 1-jétől;

[…]

(3) Az (1) bekezdésben említett rendeletek hatályon kívül helyezése nem érinti:

a) az ezen rendeletek alapján elfogadott közösségi jogi aktusok hatályának megőrzését; és

b) az ezen rendeletek által más olyan közösségi jogi aktusokban tett módosítások folytatódó érvényességét, amelyeket a jelen rendelet nem helyezett hatályon kívül.”

20 Ugyanezen rendelet 204. cikke (2) bekezdésének g) pontja szerint ezt a rendeletet a tejtermelésre vonatkozó korlátozásoknak a II. rész I. címének III. fejezetében meghatározott rendszere tekintetében 2008. április 1-jétől kellett alkalmazni;

21 Az egységes közös piacszervezésről szóló rendelet IX. mellékletének 1. pontja, amely megjelölte az egyes tagállamok számára kiosztott tejkvótákat, e címen 10 740 661,200 tonnát osztott ki az Olasz Köztársaságnak.

22 E rendelet „Fogalommeghatározások és megnevezések a 114. cikk (1) bekezdésében említett tej- és tejtermékek tekintetében” címet viselő XII. melléklete kimondta:

„[…]

II. A »tej« szó használata

1. A »tej« kizárólag az egy vagy több fejésből nyert rendes tőgyváladékot jelenti, az ahhoz történő hozzáadás vagy abból történő kivonás nélkül.

   A »tej« szó alkalmazható azonban:
   a) olyan tejre, amelyet összetételének megváltoztatása nélkül kezeltek, vagy olyan tejre, amelynek zsírtartalmát a XIII. melléklettel összefüggésben a 114. cikk (2) bekezdése szerint szabványosították;
   (b) egy vagy több szóval együtt az ilyen tej típusának, osztályának, eredetének és/vagy tervezett felhasználásának megjelölésére, vagy arra, hogy ismertessék azt a fizikai kezelést, illetve azt az összetételben történt változtatást, amelynek alávetették, feltéve, hogy ez a változtatás a természetes tejalkotóelemek hozzáadására és/vagy kivonására korlátozódik.

2. E melléklet alkalmazásában a »tejtermékek« a kizárólag tejből származó termékek, elismerve azt, hogy az előállításukhoz szükséges anyagok adagolhatók hozzájuk, feltéve, hogy ezeknek az anyagoknak a használata nem a tej bármely alkotóelemének teljes vagy részleges helyettesítését szolgálja.

   A következőket kizárólag a tejtermékekre kell fenntartani:
   a) a következő megnevezések:

      […]
      viii. sajt;

      […]
   b) az élelmiszerek címkézésére, kiszerelésére és reklámozására vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 2000. március 20-i 2000/13/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv [(HL 2000. L 109., 29. o.)] 5. cikke értelmében a tejtermékekre ténylegesen használt megnevezések és nevek.

3. A »tej« kifejezés és a tejtermékekre alkalmazott megnevezések használhatóak más szóval vagy szavakkal együtt olyan összetett termékek megjelölésére, amelyeknek egyik alkotórésze sem foglalja el valamely tejalkotórész helyét, illetve nem szolgál valamely tejalkotórész helyének elfoglalására, és amelyeknek a tej vagy a tejtermék akár mennyiségi szempontból, akár a termék jellegénél fogva lényeges összetevője.

4. A tej és a tejtermékek Bizottság által meghatározandó eredetét, amennyiben az nem szarvasmarha, fel kell tüntetni.”

Az 510/2006/EK rendelet

23 A mezőgazdasági termékek és élelmiszerek földrajzi jelzéseinek és eredetmegjelöléseinek oltalmáról szóló, 2006. március 20-i 510/2006/EK tanácsi rendelet (HL 2006. L 93., 12. o.) (2) preambulumbekezdése kimondta:

„Ösztönözni kell a mezőgazdasági termelés változatosabbá tételét annak érdekében, hogy a piacokon javuljon a kínálat és a kereslet közötti egyensúly. A bizonyos jellemzőkkel rendelkező termékek támogatása jelentős előnyökkel járna a vidék gazdaságában – különösen a kedvezőtlen helyzetű vagy távoli területeken – azáltal, hogy növelné a gazdálkodók jövedelmét, és meg tudná tartani a vidéki népességet e területeken.”

24 E rendelet 13. cikkének (1) bekezdése, amelynek szövege megegyezik a mezőgazdasági termékek és élelmiszerek földrajzi jelzéseinek és eredetmegjelöléseinek oltalmáról szóló, 1992. július 14-i 2081/92/EGK tanácsi rendelet (HL 1992. L 208., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 13. kötet, 4. o.) 13. cikke (1) bekezdésének szövegével, a „bejegyzett elnevezések” oltalmát írta elő.

25 Az 510/2006 rendelet, amely a 20. cikkének első bekezdése értelmében 2006. március 31-én lépett hatályba, hatályon kívül helyezte a 2081/92 rendeletet.

A 248/2008/EK rendelet

26 A 248/2008 rendelet (3), (4) és (5) preambulumbekezdése kimondta:

„(3) A Tanács felkérte a Bizottságot, hogy készítsen egy jelentést a piaci kilátásokról, amikor a tej- és tejtermékpiacok közös szervezésének 2003-as reformját teljes mértékben végrehajtották, felmérve a kiegészítő kvóták allokációjának helyénvalóságát.

(4) Ez a jelentés elkészült és arra a következtetésre jutott, hogy a közösségi és a világpiac jelenlegi és 2014-ig előre jelzett helyzete lehetővé teszi a kvóta 2 %-os emelését, elősegítve a Közösségen belül több tej termelését a tejtermékek iránti piaci igények kielégítése érdekében.

(5) Indokolt ezért az 1234/2007/EK rendelet IX. mellékletében szereplő összes tagállami kvóta 2 %-os megemelése 2008. április 1-jei hatállyal.”

Az olasz jog

A 49/2003. sz. törvényerejű rendelet

27 A módosításokkal együtt a 2003. május 30-i 119. sz. törvénnyé alakított, 2003. március 28-i decreto-legge n. 49 recante riforma della normativa in tema di applicazione del prelievo supplementare nel settore del latte e dei prodotti lattiero-caseari (a kiegészítő illetéknek a tej- és tejtermékágazatban való alkalmazására vonatkozó szabályozás reformjáról szóló 49. sz. törvényerejű rendelet, a GURI 2003. május 30-i 124. száma; a továbbiakban: 119/2003. sz. törvény) 2. cikkének (1)–(2bis) bekezdései értelmében:

„(1) A jelen rendelet alkalmazásának első időszakától kezdődően a szállítások és a közvetlen értékesítések között felosztott egyéni referenciamennyiségeket az 1992. november 26-i 468. sz. törvény 2. cikkében előírt „A” és „B” kvóta összege alapján kell meghatározni, figyelembe véve az 1994. december 23-i 727. sz. törvényerejű rendelet […] és az 1999. március 1-jei 43. sz. törvényerejű rendelet 1. cikkének (21) bekezdése alapján teljesített további kiosztásokat […].

(2) Az AGEA-nál létrehozzák a kvóták nyilvános jegyzékét, amelyben minden egyes termelő tekintetében feltüntetik a szállítások és a közvetlen értékesítések között felosztott egyéni referenciamennyiségeket.

(2bis) A régiók és az autonóm tartományok minden egyes értékesítési időszak kezdete előtt naprakésszé teszik és meghatározzák az egyes termelők egyéni referenciamennyiségét […]”

A 468/1992. sz. törvény

28 Az 1992. november 26-i Legge n. 468 – Misure urgenti nel settore lattiero-caseario (a tej- és tejtermékágazatban sürgős intézkedésekről szóló 468. sz. törvény; a GURI 1992. december 4-i 286. száma) (a továbbiakban: 468/1992. sz. törvény) 2. cikkének (2) és (3) bekezdése kimondta:

„(2) Azon termelők esetében, akik az Unione nazionale fra le associazioni di produttori di latte bovino (Unalat) [a tehéntej-termelők szövetségeinek nemzeti uniója] tagjai, valamint az Associazione produttori latte [Azoolat] [a tejtermelők szövetsége] tagjai számára a szállítások és a közvetlen értékesítések kvótáit két külön részre osztják:

a) Az 1991/1992 közötti időszakra kiosztott termelési kapacitásnak megfelelő „A” kvóta, amely megfelel a termelők által 1988/1989 időszakban értékesített termékmennyiségnek. Azon termelők esetében, akiknek termelését az 1988/1989-es időszakban a 857/84 rendelet 3. cikke (3) bekezdésének második albekezdésében megjelölt események befolyásolták, figyelembe kell venni az 1985/1986-tól 1987/1988-ig terjedő időszakban értékesített termékek mennyiségét.

b) az a) pontban megjelölt termelők által az 1991/1992 közötti időszakban értékesített mennyiségnek az 1988/1989 időszakhoz viszonyított pozitív különbségével megegyező „B” kvóta. Azon termelők, akik továbbították a GURI 1985. október 8-i 237. számában közzétett, [a mezőgazdasági és erdészeti miniszter 1985. szeptember 30-i rendeletének] 2. cikkében előírt nyilatkozatot, és akikre az a) pont rendelkezései nem vonatkoznak, az 1991/1992 közötti időszakban értékesített termékmennyiségnek megfelelő „B” kvótát osztanak ki.

(3) Azon termelők részére, akik nem tagjai egyetlen szövetségnek sem, a mezőgazdasági és erdészeti miniszter 1992. május 26-i, a GURI 1992. június 4-i 130. számának rendes kiegészítésében közzétett rendeletének mellékleteiben, valamint az említett mellékletek későbbi kiegészítéseiben jelzett kvótákat osztottak ki „A” kvótaként. A kiosztott mennyiség nem haladhatja meg az 1990/1991 vagy az 1991/1992 közötti időszakban ténylegesen termelt és értékesített mennyiséget, kivéve ha a termelő tevékenységét az 1990/1991 közötti időszak előtt megszüntette anélkül, hogy a tejtermelés vagy a vágás végleges abbahagyásáért járó kompenzációban részesült volna. […]”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

29 A tej és tejtermékek 2008 és 2009 közötti értékesítési időszakára vonatkozóan az AGEA közleményeket intézett minden érintett olasz termelőhöz a kompenzációs eljárással és az általuk fizetendő kiegészítő illetékek meghatározása céljából a nemzeti termelés kiszámítására vonatkozó eljárással kapcsolatban.

30 E termelők keresetet indítottak a velük szemben kibocsátott fizetési meghagyások, valamint az AGEA vagy a minisztérium ezen meghagyásokhoz kapcsolódó leveleinek megsemmisítése iránt.

31 A felperesek e jogi aktusok jogellenességének megállapítását kérik, többek között az uniós jog megsértése miatt. A felperesek állításaik alátámasztására többek között a tej- és tejtermékágazatban a nemzeti termelés szintjének meghatározását lehetővé tevő adatok megbízhatatlanságára hivatkoznak. A

felperesek úgy vélik, hogy azon tejmennyiséget, amely oltalom alatt álló eredetmegjelöléssel (OEM) ellátott, harmadik országokba irányuló exportra szánt sajtok előállítására szolgál, ki kell zárni a tagállamoknak biztosított, garantált teljes mennyiség kiszámítása során.

32 A kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, hogy a tejkvóták területén a tej- és tejtermékek kínálata és kereslete közötti egyensúly védelmének szükségessége csak az Unió belső piacára vonatkozik. Következésképpen a tejkvóták és a nemzeti referenciamennyiségek számítása során nem kell figyelembe venni az oltalom alatt álló eredetmegjelöléssel ellátott, az Unión kívüli exportra szánt tejtermékek előállításához használt tejet, így a kiegészítő illeteknek kizárólag a tizenkét hónapos időszak alatt az uniós piacon értékesített tehéntej és más tejtermékek mennyiségére kell vonatkoznia.

33 Ez az értelmezés következik a 856/84 rendeletből, amelynek szabályait megismétlik az azt követő rendeletek, amelyek kizárólag a „Közösségen belüli tejtermékek piacára” vonatkoznak, valamint az egységes közös piacszervezésről szóló rendelet (51) preambulumbekezdéséből, amely nem hivatkozik kifejezetten az Unión kívüli exportra szánt termékek előállítására és forgalmazására. Egyébiránt a 2004. március 25-i Azienda Agricola Ettore Ribaldi és társai ítélet (C-480/00, C-482/00, C-484/00, C-489/00–C-491/00 és C-497/00–C-499/00, EU:C:2004:179) nem kérdőjelezi meg az említett rendeletek ilyen értelmezését.

34 E tekintetben az említett bíróság az oltalom alatt álló eredetmegjelöléssel ellátott termékek egyedi jellegére hivatkozik. Az ilyen termékek előállítására használt tej sajátos jellemzőkkel bír, mivel mind a termelése, mind a felhasználása az OEM területére korlátozódik. Egyébiránt e tejnek az ilyen termékeket előállító létesítményeken kívül sem saját piaca nincs, sem saját fogyasztói nincsenek. Ezenkívül, ha a végterméket az Unión kívüli exportra szánják, és az ténylegesen így történik, e terméknek semmilyen hatása nem lehet a tejtermékek kínálata és kereslete közötti viszonyra a tagállamok belső piacain.

35 Ennélfogva az egyes tagállamoknak juttatott tejmennyiségek meghatározása során a harmadik országokba irányuló exportra szánt tejtermékek előállításához szükséges mennyiségek figyelembevétele azzal a hatással járna, hogy a nemzeti referenciamennyiségek, és ebből következően az egyéni referenciamennyiségek odaítélése megbízhatatlanná válna. Ezenkívül az a tény, hogy azon tejmennyiség, amely OEM-mel ellátott, harmadik országokba irányuló exportra szánt sajtok előállításához szükséges, a tejkvóták ugyanazon rendszerének hatálya alá kerül, mint az Unión belül értékesítendő tejmennyiségek, azzal a következménnyel járna, hogy eltérő helyzeteket ugyanolyan módon kezelnek.

36 Következésképpen a kérdést előterjesztő bíróság arra keres választ, hogy összeegyeztethető-e a tejágazatban kiegészítő illetékeket bevezető rendeletek releváns rendelkezéseivel az olyan nemzeti szabályozás, amely a nemzeti kvóták kiszámításakor figyelembe veszi azon tejmennyiségeket, amelyek OEM-mel ellátott, harmadik országokba irányuló exportra szánt sajtok előállítására szolgálnak.

37 E bíróság másodlagosan az ilyen tejkvótarendszernek az OEM-ek oltalmi céljaira, az EUMSZ 32. cikk a) pontjára, az EUMSZ 39. cikk (1) bekezdésére és (2) bekezdésének a) pontjára, az EUMSZ 40. cikk (2) bekezdésére és az EUMSZ 41. cikk b) pontjára, valamint a jogbiztonság, a bizalomvédelem és az arányosság elvére, a hátrányos megkülönböztetés tilalmára és a gazdasági kezdeményezés szabadságának elvére tekintettel való érvényességére keres választ.

38 E körülmények között a Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (Lazio tartomány közigazgatási bírósága, Olaszország) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

„1) Úgy kell-e értelmezni a [856/1984/EGK rendelet] 1., 2. és 3. cikkét, a [3950/1992] rendelet 1. cikkét és 2. cikkének (1) bekezdését, az 1788/2003/EK rendelet 1. cikkének (1) bekezdését és 5. cikkét, az [egységes közös piacszervezésről szóló] rendelet 55., 64. és 65. cikkét, valamint mellékletekeit –

mint az uniós piacon a tej és tejtermékek kereslete és kínálata közötti egyensúly megóvását szolgáló rendelkezéseket –, hogy a »tejkvóták« kiszámítása során figyelmen kívül kell hagyni az OEM oltalma alatt álló sajtok Unión kívüli országokba irányuló kivitelét szolgáló előállítását az ezen utóbbi termékek tekintetében a [2081/1992] rendelet 13. cikkében előírt – EUMSZ 32., EUMSZ 39., EUMSZ 40. és EUMSZ 41. cikk szerinti elvek alkalmazásában az [510/2006 rendelettel] és a [mezőgazdasági termékek és az élelmiszerek minőségrendszereiről szóló, 2012. november 21-i 1151/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel (HL 2012. L 343., 1. o.)] megerősített – oltalmi céloknak megfelelően?

2) Igenlő válasz esetén ellentétes-e az ily módon értelmezett szóban forgó szabályozással, ha az egyéni referenciamennyiségekben – a [2003. március 28-i 49. sz. törvényerejű rendelet] 2. cikkének és az [1992. november 26-i 468. sz. törvény] 2. cikke 49/2003 törvényerejű rendelet említett 2. cikke által hivatkozott részének megfelelően – figyelembe veszik az Unión kívülre irányuló kivitelre szánt, OEM oltalma alatt álló sajtok előállítását szolgáló tejkvótákat?

3) Másodlagosan, amennyiben ezen értelmezést helytelennek kell tekinteni, a [856/1984 rendelet] 1., 2. és 3. cikkével, a [3950/1992 rendelet] 1. cikkével és 2. cikkének (1) bekezdésével, az [1788/2003 rendelet] 1. cikkének (1) bekezdésével és 5. cikkével, valamint az [egységes közös piacszervezésről szóló] rendelet 55., 64. és 65. cikkével és mellékleteivel (valamint az azok átültetését szolgáló, [2003. március 28-i 49. sz. törvényerejű rendelet] 2. cikkében és az [1992. november 26-i 468. sz. törvény] 2. cikkének a 49/2003 rendkívüli törvényerejű rendelet említett 2. cikke által hivatkozott részében szereplő olasz nemzeti előírásokkal) – amelyek értelmében a tagállamokhoz rendelt mennyiség kiszámítása során az exportált vagy az Unión kívüli országok piacára szánt, OEM oltalma alatt álló sajtok előállításához felhasznált tejet az említett kivitelnek megfelelő mértékben figyelembe kell venni, vagyis az nem hagyható figyelmen kívül – ellentétesek-e az OEM oltalma alatt álló termékeket védő 2081/1992 rendeletben meghatározott oltalmi célokkal, különös tekintettel az 510/2006 rendelettel és az 1151/2012 rendelettel megerősített 13. cikkre, valamint az 1151/2012 rendelet 4. cikkében meghatározott oltalmi célokra, továbbá ellentétesek-e az EUMSZ 32., EUMSZ 39., EUMSZ 40., EUMSZ 41. cikkel és a jogbiztonságnak, a bizalomvédelemnek, az arányosságnak és a hátrányos megkülönböztetés tilalmának, valamint az Unión kívülre irányuló kivitel szempontjából a gazdasági kezdeményezés szabadságának az elveivel?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első kérdésről

39 Első kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keres választ, hogy az egységes közös piacszervezésről szóló rendelet 55., 65. és 78. cikkét úgy kell-e értelmezni, hogy azok kizárják a tej és egyéb tejtermékek termelésére vonatkozó nemzeti kvóták, valamint a többletilletékek kiszámításából azon tejmennyiségeket, amelyek OEM-mel ellátott, harmadik országokba irányuló exportra szánt sajtok előállítására szolgálnak.

40 E tekintetben meg kell állapítani, hogy e rendelet 65. cikkének a) és b) pontja a „tej” és az „egyéb tejtermékek” fogalmát nem bizonyos származékos termékek, mint amilyen az OEM-sajtok előállításához való felhasználásuk alapján határozza meg.

41 Egyébiránt, egyrészt az említett rendelet 55. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében kvótarendszer alkalmazandó az ugyanezen rendelet 65. cikkének a) és b) pontjában meghatározott tejre és tejtermékekre, amely kvótarendszert pedig e rendelet 66–78. cikke pontosítja. Másrészt, ahogyan azt

az egységes közös piacszervezésről szóló rendelet 55. cikkének (2) bekezdése előírja, amennyiben egy termelő túllépi a vonatkozó kvótát, az e rendelet II. és III. szakaszában meghatározott feltételekre is figyelemmel többletilletéket kell fizetni.

42 E körülmények között a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint e rendelkezéseket nemcsak azok kifejezései, hanem szövegösszefüggésük, valamint azon szabályozás célkitűzései alapján is kell értelmezni, amelynek e rendelkezések a részét képezik (lásd analógia útján: 2019. szeptember 11-i Lexitor ítélet, C-383/18, EU:C:2019:702, 26. pont).

43 Márpedig meg kell állapítani, hogy sem a tejkvótarendszerre vonatkozó rendelkezések, sem pedig az e kvótákon felül értékesített tej és tejtermékek mennyiségére vonatkozó illetékek rendszerével kapcsolatos rendelkezések nem tartalmaznak különös szabályokat azon tejmennyiségekre vonatkozóan, amelyek OEM-mel ellátott, harmadik országokba irányuló exportra szánt más tejtermékek előállítására szolgálnak. E rendelkezések különösen nem a tejtermékek esetleges megnevezése és végső rendeltetése alapján határozzák meg az említett rendszereket.

44 Ezt a megállapítást megerősíti az egységes közös piacszervezésről szóló rendelet célja, ahogyan az többek között annak (36) preambulumbekezdéséből kitűnik, akárcsak a 856/84 rendelettel bevezetett és többször meghosszabbított referenciamennyiséget meghaladó tejmennyiségekre alkalmazandó illetékek rendszerének célja. E célkitűzés lényege az adott piacon a kereslet és kínálat közötti egyensúlyhiány, valamint az ebből származó strukturális többletek csökkentése, és kedvezőbb piaci egyensúly megteremtése. A tejkvóták és a többletilletékek rendszerének keretében ugyanis az uniós jogalkotó az Unión belüli teljes tejtermelés növekedésének ellenőrzésére kívánt hatni, függetlenül e termékek értékesítésének piacaitól.

45 Ahogyan azt az olasz kormány és a Bizottság írásbeli észrevételeiben hangsúlyozta, az uniós jogalkotó célja kifejezetten kitűnik a 856/84 rendelet (5) preambulumbekezdéséből, amely szerint a Közösség számára megállapított teljes garantált mennyiséget a belső fogyasztás szintjét és az exportlehetőségeket egyaránt figyelembe véve állapították meg.

46 Ezenkívül, ahogyan az a 248/2008 rendelet (4) preambulumbekezdéséből is kitűnik, az uniós jogalkotó az egyes tagállamoknak kiosztott tejkvóták 2%-os további emelésének igazolása céljából – amely emelés célja a Közösségen belül több tej termelésének elősegítése és a tejtermékek iránti piaci igények kielégítése – a Bizottságnak a piaci kilátásokról szóló jelentésére támaszkodott, amely mind az uniós piac helyzetére, mind pedig a „világpiaci” helyzetre vonatkozott.

47 Végül meg kell állapítani, hogy az alapeljárás felperesei által javasolt azon értelmezés, amely szerint azon tejmennyiségeket, amelyek OEM-mel ellátott, harmadik országokba irányuló exportra szánt sajtok előállítására szolgálnak, ki kell zárni a tej és egyéb tejtermékek termelésére vonatkozó nemzeti kvóták, valamint a többletilletékek kiszámításából, azt feltételezi, hogy a termelők által a feldolgozóknak szállított, harmadik országokba irányuló exportra szánt OEM-sajtok gyártására szolgáló tej minden egyes termelő esetében pontosan azonosítható és követhető. Márpedig, ahogyan azt az olasz kormány és a Bizottság hangsúlyozza, a tejkvóták és többletilletékek rendszerének alkalmazása céljából az uniós jog nem írja elő a tejtermelők számára, hogy ilyen nyomonkövethetőségről rendelkezzenek aszerint, hogy a tejet harmadik országokba exportálandó, OEM-mel ellátott sajtok előállítására szánják-e, vagy sem.

48 A fenti megfontolásokra tekintettel az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy az egységes közös piacszervezésről szóló rendelet 55., 65. és 78. cikkét úgy kell értelmezni, hogy azok nem zárják ki a tej és egyéb tejtermékek termelésére vonatkozó nemzeti kvóták, valamint a többletilletékek kiszámításából azon tejmennyiségeket, amelyek OEM-mel ellátott, harmadik országokba irányuló exportra szánt sajtok előállítására szolgálnak.

A második kérdésről

49 Az első kérdésre adott válaszra tekintettel a második kérdésre nem szükséges válaszolni.

A harmadik kérdésről

50 Harmadik kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra kéri a Bíróságot, hogy értékelje az egységes közös piacszervezésről szóló rendelet 55., 65. és 78. cikkének érvényességét mind az OEM-eknek az 510/2006 rendelet 13. cikkéből fakadó oltalmi céljaira, mind az EUMSZ 32. cikk a) pontjára, az EUMSZ 39. cikk (1) bekezdésére, az EUMSZ 39. cikk (2) bekezdésének a) pontjára, az EUMSZ 40. cikk (2) bekezdésére és az EUMSZ 41. cikk b) pontjára, valamint a jogbiztonság, a bizalomvédelem és az arányosság elvére, a hátrányos megkülönböztetés tilalmára és a gazdasági kezdeményezés szabadságának elvére tekintettel annyiban, amennyiben e rendelkezések nem zárják ki a tej és egyéb tejtermékek termelésére vonatkozó nemzeti kvóták, valamint a többletilletékek kiszámításából azon tejmennyiségeket, amelyek OEM-mel ellátott, harmadik országokba irányuló exportra szánt sajtok előállítására szolgálnak.

51 Mindenekelőtt, ami a kérdést előterjesztő bíróságnak az egységes közös piacszervezésről szóló rendelet 55., 65. és 78. cikkének az OEM-termékeknek a többek között az 510/2006 rendelet 13. cikkéből fakadó oltalmával való összeegyeztethetőségére vonatkozó kérdéseit illeti, meg kell állapítani egyrészt, hogy a tejkvótarendszer és az OEM-ekre vonatkozó szabályozás közös célokat követ, mint például a piacon a kínálat és a kereslet közötti egyensúly javítása. Márpedig, noha az e célra használt eszközök nem azonosak, többek között az egységes közös piacszervezésről szóló rendelet (36) preambulumbekezdéséből és az 510/2006 rendelet (2) preambulumbekezdéséből kitűnik, hogy azok nem is ellentétesek.

52 Emlékeztetni kell ugyanis arra, hogy – amint azt a Bíróság a 2019. október 17-i Caseificio Cirigliana és társai ítélet (C-569/18, EU:C:2019:873) 36. pontjában kimondta – az OEM-ekre alkalmazandó szabályozás védi azok jogosultjait az említett megnevezések olyan harmadik személyek által történő jogosulatlan használatával szemben, akik a megnevezésnek az idők során szerzett hírnevét akarnák kihasználni.

53 E szabályozás tehát a termék minőségének előre meghatározott kritériumok alapján történő felértékelésének eszköze. A tejkvótarendszer pedig olyan rendelkezéseket tartalmaz, amelyek a termelés mennyiségére vonatkoznak.

54 Másrészt a kérdést előterjesztő bíróság a harmadik országokba irányuló exportra szánt OEM-sajtok előállításához használt tejnek az érintett kvóták kiszámításából való kizárására irányuló indokok alátámasztása érdekében az 1898/87 rendeletre hivatkozik, amelynek rendelkezéseit az egységes közös piacszervezésről szóló rendelet a 201. cikke (1) bekezdésének c) pontja értelmében 2008. július 1-jétől kezdődően hatályon kívül helyezte és ez utóbbi rendeletbe foglalta, ahogyan az e rendelet (105) preambulumbekezdéséből kitűnik.

55 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az egységes közös piacszervezésről szóló rendelet 114. cikkének (1) bekezdése értelmében az emberi fogyasztásra szánt élelmiszerek kizárólag akkor hozhatók forgalomba „tejként” és „tejtermékként”, ha megfelelnek a XII. mellékletben szereplő fogalommeghatározásoknak és megnevezéseknek, amely melléklet az e rendelkezésben említett tej és tejtermékek tekintetében a meghatározásokra és megnevezésekre vonatkozik.

56 Márpedig az említett rendelkezést nem lehet úgy értelmezni, mint amely kizárja azon tejmennyiségeket, amelyek OEM-mel ellátott, harmadik országokba irányuló exportra szánt termékek előállítására szolgálnak. A tej és tejtermékek megnevezésének védelmére vonatkozó e szabályok ugyanis e megnevezéseknek a természetes összetevőik tekintetében való védelmére irányulnak, a termelők és a

fogyasztók érdekében (lásd ebben az értelemben: 1999. december 16-i UDL-ítélet, C-101/98, EU:C:1999:615, 15. és 32. pont), és semmilyen relevanciával nem bírnak a tejkvótarendszer hatályának értelmezése szempontjából, mivel azok – ahogyan az az említett rendelet (51) preambulumbekezdéséből kitűnik – a tej, a tejtermékek és a zsírok értékesítésének és megnevezésének szabályozására irányuló intézkedések közé tartoztak.

57 Ebből következik, hogy az OEM-ek védelméhez kapcsolódó, az 510/2006 rendelet 13. cikkéből fakadó célkitűzések nem írják elő, hogy azon tejmennyiségek, amelyek OEM-mel ellátott, harmadik országokba irányuló exportra szánt sajtok előállítására szolgálnak, ki vannak zárva az egységes közös piacszervezésről szóló rendeletben előírt tej- és tejterméktermelésre vonatkozó nemzeti kvóták kiszámításából.

58 Ami a kérdést előterjesztő bíróság arra vonatkozó kérdéseit illeti, hogy a tejkvótáknak és többletilletékeknek az egységes közös piacszervezésről szóló rendelet 55., 65. és 78. cikkéből eredő rendszere összeegyeztethető-e az EUM-Szerződésnek a kérdést előterjesztő bíróság által hivatkozott és a jelen ítélet 50. pontjában említett cikkeivel, emlékeztetni kell arra, hogy az uniós jogalkotó a közös agrárpolitika területén széles mérlegelési jogkörrel rendelkezik, amely megfelel az EUMSZ 40–43. cikkben számára biztosított politikai felelősségnek (2009. május 14-i Azienda Agricola Disarò Antonio és társai ítélet, C-34/08, EU:C:2009:304, 44. pont).

59 Ebben az összefüggésben a kérdést előterjesztő bíróság kérdései arra vonatkoznak, hogy esetleg sérti-e az EUMSZ 32. cikk a) pontjában foglalt célkitűzéseket a tejkvótáknak és többletilletékeknek a jelen ítélet 48. pontjában értelmezett rendszere. E bíróság ugyanis arra keres választ, hogy egy ilyen szabályozás összeegyeztethető-e a tagállamok és harmadik országok közötti kereskedelem előmozdítására irányuló, az EUM-Szerződés e rendelkezéséből következő céllal.

60 E tekintetben rá kell mutatni, hogy noha az EUMSZ 32. cikk a) pontja értelmében az EUM-Szerződés harmadik rész II. címében szereplő, „Vámunió” címet viselő 1. fejezet alapján rábízott feladatok ellátása során a Bizottság a tagállamok és harmadik országok közötti kereskedelem előmozdításának szükségességét tartja szem előtt, az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból nem tűnik ki, hogy a tejkvótarendszer elfogadása során ne vették volna figyelembe a tagállamok és harmadik országok közötti kereskedelem előmozdításának szükségességére vonatkozó célokat.

61 Mindenesetre, még ha az EUMSZ 32. cikk a) pontja arra is kötelezné az uniós jogalkotót, hogy kizárja azon tejmennyiségeket, amelyek OEM-mel ellátott, harmadik országokba irányuló exportra szánt tejtermékek előállítására szolgálnak, az uniós jogalkotót a közös agrárpolitika területén megillető széles mérlegelési mozgástérre tekintettel nem tekinthető úgy, hogy e tejnek a kvóták és többletilletékek kiszámításából való kizárásának elmulasztásával az uniós jogalkotó túllépte az e politika végrehajtása tekintetében számára biztosított mérlegelési mozgásteret.

62 Az EUMSZ 39. cikkben foglalt célok esetleges megsértését illetően emlékeztetni kell arra, hogy – amint az a Bíróság ítélkezési gyakorlatából kitűnik – az uniós intézményeknek mindig biztosítaniuk kell az e különálló célok között esetlegesen felmerülő ellentmondások feloldását, és adott esetben egyiküknek vagy másikuknak átmenetileg elsőbbséget kell biztosítaniuk a határozatuk meghozatalát meghatározó tényekre vagy gazdasági háttérre tekintettel (2009. május 14-i Azienda Agricola Disarò Antonio és társai ítélet, C-34/08, EU:C:2009:304, 45. pont; 2019. december 3-i Fruits de Ponent kontra Bizottság végzés, C-183/19 P, nem tették közzé, EU:C:2019:1039, 25. pont).

63 Márpedig, egyrészt ahogyan azt a Bíróság az 1788/2003 rendelettel kapcsolatban megállapította, a Tanács azzal, hogy a piacok stabilizálására irányuló célnak átmenetileg elsőbbséget biztosított, nem lépte túl mérlegelési jogkörét (2009. május 14-i Azienda Agricola Disarò Antonio és társai ítélet, C-34/08, EU:C:2009:304, 51. pont).

64 Egyébiránt az illetékrendszer célja, hogy visszaállítsa a kereslet és kínálat közötti egyensúlyt a – strukturális többletekkel rendelkező – tej- és tejtermékpiacon azáltal, hogy korlátozza a tejtermelést, így a tejtermelés észszerű fejlesztésének célkitűzése keretébe illeszkedik, valamint az érintett mezőgazdasági népesség jövedelme stabilizálásának elősegítésével az e népesség megfelelő életszínvonalának biztosítására irányuló célnak is megfelel (lásd különösen: 2009. május 14-i Azienda Agricola Disarò Antonio és társai ítélet, C-34/08, EU:C:2009:304, 53. pont).

65 Ugyanez vonatkozik az egységes közös piacszervezésről szóló rendeletre is. E rendelet (36) és (37) preambulumbekezdéséből ugyanis az következik, hogy e rendelet az 1788/2003 rendelet által elérni kívánt célok és az azok eléréséhez alkalmazott eszközök folytonosságába illeszkedik.

66 Másrészt, azzal kapcsolatban, hogy a Tanács – az EUMSZ 39. cikk (2) bekezdése a) pontjának megsértésével – állítólagosan nem vette figyelembe az OEM-sajtok előállításához használt tej termelésének sajátos jellemzőit a tejkvóták és többletilletékek rendszerének megállapítása során, miközben az OEM-ek szorosan kapcsolódnak egy meghatározott földrajzi területhez, emlékeztetni kell arra, hogy e rendelkezés a közös agrárpolitika és az alkalmazásához szükséges különleges módszerek kidolgozása során többek között „a mezőgazdasági tevékenységnek a mezőgazdaság társadalmi szerkezetéből és a különböző mezőgazdasági régiók közötti szerkezeti és természeti egyenlőtlenségekből adódó sajátos természetének” figyelembevételére vonatkozó kötelezettséget ír elő. Nem lehet azonban úgy tekinteni, hogy az OEM sajátosságai az említett rendelkezésben említett különböző mezőgazdasági régiók közötti szerkezeti és természeti egyenlőtlenségek közé tartoznak, mivel e sajátosságok többek között az uniós jogalkotó azon döntésére vonatkoznak, hogy a mezőgazdasági termelés diverzifikációját a termékek származásának felértékelése révén előnyben részesíti.

67 Éppen ellenkezőleg, az egységes közös piacszervezésről szóló rendelet olyan rendelkezéseket tartalmaz, amelyek bizonyos rugalmasságot biztosítanak, lehetővé téve többek között a különböző mezőgazdasági régiók közötti szerkezeti és természeti különbségek figyelembevételét, mint például a nemzeti kvótáknak az általános piaci helyzet és az egyes tagállamokban fennálló sajátos körülmények alapján történő felülvizsgálata, ahogyan az e rendelet 66. cikkének (3) bekezdéséből kitűnik, vagy a tagállamok számára nemzeti szinten, megfelelő területi szinten vagy meghatározott begyűjtési területeken különleges kvótaátruházási intézkedések előírását, ahogyan azt ugyanezen rendelet 75. cikke előírja.

68 Nem állapítható meg az sem, hogy azon tejmennyiségeknek a nemzeti kvóták kiszámítása és az e kvótákon felül értékesített mennyiségek utáni illetékek kiszámítása során való figyelembevétele, amelyek OEM-mel ellátott, harmadik országokba irányuló exportra szánt sajtok előállítására szolgálnak, sértené az EUMSZ 40. cikk (2) bekezdésében előírt korlátokat amiatt, hogy az OEM-sajtok termelői nincsenek összehasonlítható helyzetben a többi sajttermelővel.

69 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy e rendelkezés szerint a mezőgazdasági piacok közös szervezése a 39. cikkben megfogalmazott célkitűzések eléréséhez szükséges minden intézkedést magában foglalhat, és ki kell zárnia a termelők vagy a fogyasztók közötti minden hátrányos megkülönböztetést az Unión belül.

70 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a hátrányos megkülönböztetés tilalma megköveteli, hogy az összehasonlítható helyzeteket ne kezeljék eltérő módon, és a különböző helyzeteket ne kezeljék azonos módon, hacsak ez a bánásmód objektíve nem igazolt (2009. május 14-i Azienda Agricola Disarò Antonio és társai ítélet, C-34/08, EU:C:2009:304, 67. pont).

71 Márpedig – ahogyan azt az olasz kormány írásbeli észrevételeiben kifejti – az a tény, hogy az OEM-sajtot a tejtermékek Unión kívüli piacán is el lehet adni, önmagában nem teszi lehetővé annak más tejtermékektől való megkülönböztetését.

72 Mindenesetre a Bíróság megállapította, hogy még ha feltételezzük is, hogy az 1788/2003 rendelet, amely különbségtétel nélkül alkalmazandó a referenciamennyiségek összes jogosultjára, eltérő bánásmódot hoz létre az OEM-termékek előállítására szánt tejtermelés és az egyéb tejtermékek előállítására szánt tejtermelés között, és ezáltal bizonyos termelőket jobban sújt, az ilyen eltérő bánásmód nem valósít meg hátrányos megkülönböztetést, mivel az általa bevezetett, a közös piacszervezés keretében hozott intézkedés – amely termelésük különleges jellemzőire tekintettel eltérő hatásokkal járhat egyes termelőkre – objektív, a közös piacszervezés általános működésének igényeihez igazított szempontokon alapul. Ez a helyzet a tejkvóták és többletilletékek rendszere esetében, amelyekben az egyéni referenciamennyiségeket úgy határozzák meg, hogy azok összege ne haladja meg az egyes tagállamoknak biztosított teljes mennyiséget (lásd ebben az értelemben: 2009. május 14-i Azienda Agricola Disarò Antonio és társai ítélet, C-34/08, EU:C:2009:304, 69. pont).

73 Ebből következik, hogy azon tejmennyiségeknek az e rendszer hatálya alá tartozó termelésbe történő beleszámítása, amelyek OEM-mel ellátott, harmadik országokba irányuló exportra szánt sajtok előállítására szolgálnak, nem tekinthető ellentétesnek a hátrányos megkülönböztetés tilalmával.

74 Az EUMSZ 41. cikk b) pontjának esetleges megsértését illetően emlékeztetni kell arra, hogy e rendelkezés értelmében az EUMSZ 39. cikkben megfogalmazott célkitűzések elérése érdekében a közös agrárpolitika keretében rendelkezni lehet különösen közös intézkedésekről bizonyos termékek fogyasztásának előmozdítására. Márpedig e rendelkezés nem ír elő olyan kötelezettségeket, amelyek önmagukban az uniós intézményeket terhelnék.

75 Az sem állapítható meg, hogy a tejkvóták és többletilletékek e rendszere sérti az arányosság elvét. E tekintetben a Bíróság a 2009. május 14-i Azienda Agricola Disarò Antonio és társai ítélet (C-34/08, EU:C:2009:304) 83. pontjában kimondta, hogy az 1788/2003 rendeletnek az arányosság elvének fényében történő vizsgálata során nem merült fel olyan körülmény, amely e rendelet érvényességét érintené.

76 Ugyanez vonatkozik az egységes közös piacszervezésről szóló rendeletre is. A teljes tejtermelés Unión belüli, e rendeletben előírt korlátozása ugyanis lehetővé teszi az Unión belül fennálló tejtermelési többlet értékesítésének megkönnyítését, és ezáltal a tej- és tejtermékpiacon a kereslet és kínálat közötti egyensúlyhiány, valamint az ebből származó strukturális többletek csökkentését. Következésképpen nem állapítható meg, hogy ez az intézkedés nyilvánvalóan alkalmatlan az említett rendelet (36) preambulumbekezdésében hivatkozott, a piacok stabilizálására és kedvezőbb piaci egyensúly kialakítására irányuló célkitűzés elérésére.

77 Kétségtelen, hogy a tejkvóták és többletilletékek rendszere jobban érintheti az OEM-sajtok előállítására használt tej termelőit, akik kizárólag egy meghatározott földrajzi területről származó tejet kötelesek beszerezni, míg a mezőgazdasági piac mechanizmusa feltételezi, hogy amennyiben valamely tagállamban a tejkereslet meghaladja a tej kínálatát, ez az állam más tagállamokból is importálhatja a szükséges tejmennyiséget. Mindazonáltal ebből a következményből nem lehet arra következtetni, hogy az uniós jogalkotónak a közös agrárpolitika területén fennálló mérlegelési mozgásterére tekintettel a tejkvótarendszer nyilvánvalóan alkalmatlan az általa kitűzött fő cél elérésére.

78 Az egységes közös piacszervezésről szóló rendelet 55., 65. és 78. cikkének a jogbiztonság, a bizalomvédelem és a gazdasági kezdeményezés szabadságának elvével való összhangja hiányát illetően meg kell állapítani, hogy az előzetes döntéshozatalra utaló határozatban szereplő tényezők nem teszik lehetővé a Bíróság számára annak vizsgálatát, hogy a tejkvóták és többletilletékek e rendelkezésekben előírt rendszere összhangban áll-e az említett elvekkel. A kérdést előterjesztő bíróság különösen nem fejti ki azokat az okokat, amelyek arra vezették, hogy ugyanezen elvekre tekintettel kétségbe vonja e rendszer érvényességét.

79 A fenti megfontolások összességére tekintettel a harmadik kérdésre azt a választ kell adni, hogy annak vizsgálata nem tárt fel egyetlen olyan tényezőt sem, amely érintheti az egységes közös piacszervezésről szóló rendelet 55., 65. és 78. cikkének érvényességét.

A költségekről

80 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (hatodik tanács) a következőképpen határozott:

1) **A 2008. március 17-i 248/2008/EK tanácsi rendelettel módosított, a mezőgazdasági piacok közös szervezésének létrehozásáról, valamint egyes mezőgazdasági termékekre vonatkozó egyedi rendelkezésekről szóló, 2007. október 22-i 1234/2007/EK tanácsi rendelet 55., 65. és 78. cikkét úgy kell értelmezni, hogy azok nem zárják ki a tej és egyéb tejtermékek termelésére vonatkozó nemzeti kvóták, valamint a többletilletékek kiszámításából azon tejmennyiségeket, amelyek oltalom alatt álló eredetmegjelöléssel ellátott, harmadik országokba irányuló exportra szánt sajtok előállítására szolgálnak.**

2) **Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett harmadik kérdés vizsgálata nem tárt fel egyetlen olyan tényezőt sem, amely érintheti a 248/2008 rendelettel módosított 1234/2007 rendelet 55., 65. és 78. cikkének érvényességét.**

Aláírások